

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш мпасты і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає силіше на попереднє застереженя — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслаймі» 40 с. від стрічки. Подани і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Парляментарне міністерство.

(X) Міністерске пересилене, викликане односторонним поступованем Угорщини в справі цлової тарифи, нарештє полагоджене скорше, як можна було спершу сподівати ся. Коли після уступленя кн. Гогенльога і цілого єго кабінету здавало ся, що в Австрії настане знов влада §. 14-го, рішуча постава посольської палати довела до того, що такі заходи полишено, а всі змаганя звернено до того, щоби утворити парляментарне міністерство, яке могло би зрівноважити ся з «великим міністерством» угорским. Одначе сі змаганя зустрінули ся спершу з опором з чеського боку, хоч Німці і Поляки зараз заявили охоту вступити до парляментарного міністерства. Іменно поставили Чехи по мысли ухвали свого клубу цілу справу так, що перше треба їм дати порукі, що їх домаганя що до утвореня чеського університету на Моравії і заведенє чеської мови у внутрішнім урядованю будуть в найкоротшій часі сповнені, а тоді зможуть они також вступити до парляментарного міністерства. Здавало ся, що переговори, які бар. Бек переводив з Чехами і іншими сторонництвими від середи пополудни аж до вечера пятниці, розібють ся, одначе в останній хвилі опір Чехів ослаб, так що вже в суботу міг бар. Бек предложити цісареві лісту міністерства, котре іменовано в суботу, а записано в второк.

Замітно передовсім, що лише з німецького боку вийшло оно справді парляментарним, бо хоч міністром внутрішних справ став дотеперішний управитель міністерства просьвіти бар. Бінерт, президию міністерства обняв бар. Бек, міністерство рільництва дотеперішний управитель міністерства торговлі ґр. Аверсперґ, то з парляментарних німецьких сторонництв вийшов в склад міністерства окрім Прадоґо (людовця), яко міністра-земляка, ще др. Дершатта (людовець), яко міністер зелізниць і гофрат Мархет (поступовець) яко міністер просьвіти. З польського кола вийшов ґр. Дідушицкий яко міністер-земляк на місце д-ра Пентака, а міністром скарбу заіменовано президента краєвої дирекції скарбу Коритовского, котрий за міністерства Дунавского був єго президиальним шефом. Так само з молодоческого клубу вийшов єго голова др. Пацак (на місце д-ра Ранди) яко міністер-

земляк, а міністром торговлі став секційний шеф з міністерства зелізниць Форшт, котрий перед тим належав до радикального крила молодоческого клубу. Таким способом німецькі сторонництва парляментарні достарчили правительству двох заводових міністрів і одного міністра-земляка, коли тимчасом чеський і польський клуб о стілько лише взяли участь в парляментаризації міністерства, що дали єму своїх міністрів-земляків.

Колі німецькі сторонництва виразно заявляють, що будуть піддержувати нове міністерство парляментарне, а коло польске, як небудь сего виразно не зазначило, однак через вступленє ґр. Дідушицкого до міністерства зазначило своє довіре до него, то чеський клуб задержує собі вільну руку супроти правительства, хоч з чеського клубу обняв міністерство для Чех єго голова др. Пацак. Не лише староческа Politik виступав з великою зневірою супроти нового міністерства, але й Narodni Listy а особливо орган д-ра Странского, віцепрезидента чеського клубу, Lidove Noviny, заняли острє становище супроти нового правительства. Цікаво іменно, що др. Странский як раз годі, коли мав з д-ром Пацаком і д-ром Крамаржом вести переговори з бар. Бекком, не явив ся а виїхав до Берна. Наглий зворот Чехів є отже поки що загадкою, а др. Пацак вступив до міністерства за згодою д-ра Крамаржа, котрий стане головою молодоческого клубу і в тій хвилі має там рішачий голос. Нема однак сумніву, що до сего звороту Чехів причинили ся дуже високі круги (бар. Бек, як відомо, є persona gratissima архівн. Франца Фердинанда) і що они не без певної поруки відрочили свої національні домаганя. Можна отже сподівати ся, що при всім тим більшість молодоческого клубу буде піддержувати міністерство, позаяк др. Крамарж заявив свою солідарність з д-ром Пацаком і д-ром Форштом.

Наколи переогодом уложать ся взаємини поодиноких міністрів, то можна сподівати ся, що парляментаризація міністерства буде вповні переведена. На се вказує вість в Münch. Neueste Nachr., що бар. Бек має бути покликаний до палати вельмож, а єго місце займе якийсь визначний парляментарист. Дуже можливо, що небавом уступить також міністер судівництва др. Кляйн, котрий по недужім д-рі Штайнбаху має стати президентом найвисшого трибуналу. Окрім того і д-ра Аверсперґа можна уважати тимчасовим міністром, котрого теку

рільництва дуже можливо обійме котрийсь з послів. Можливо, що й міністер Коритовский, котрого шляхта не злюбила за екзеквованє податків (і сій обставині — promoteatur, ut amoveatur неперечно приписати треба єго посунене з президентури львівської дирекції на становище міністра скарбу), зробить переогодом місце якомусь послови. Повна парляментаризація може бути однак довершена, наколи парляментарні і політичні відносини в Австрії уложать ся.

Поки що нове міністерство має перевести дві великі і трудні задачі — виборчу реформу і уладженє взаємин австро-угорских, а побіч того неперечно буде змагати до полагоди німецько-чеського спору, около котрого від десятків літ обертає ся внутрішня політика австрійска. Основою для переведеня виборчої реформи мають послужити переговори обох попередних міністерств з парляментарними сторонництвами, хоч ще можуть послідувати деякі зміни в начерку бар. Гавча і кн. Гогенльога що до числа і розділу мандатів. Але точка тяжести в сій справі неперечно пересуне ся тепер до виборчої комісії. Окрім сих справ домагають ся промислові круги також полагоди промислової новелі. Програма отже нового міністерства богата і трудна, а вже в найблизній будучині покаже ся, чи зможе она одоліти сі трудні справи.

Земля а дума.

Могутний оклик російського селянства: Землі, землі! може покінчить ірландські відносини в Росії і направить сю несправедливість, яку заподіяно хліборобському населеню в тих часах, коли меч значив границу посіlostий, а робучих людей уважали, на рівні зі скотом, принадлежністю землі. Нині дума поставила вже аграрну квестию на свій дневний порядок, а сторонництво кадетів виготовило проєкт закона, яко субстрат дискусії, якою головні точки ось які:

Право до розширеня земельного обшару прислугує малоземельним і безземельним хліборобским родинам, які господарюють на надільній землі, яка є приватною власністю, або на державленій.

Там, де існують безземельні сільські робітники, мають они так само право одержати земельну посіlostь по мысли сєї засади. Для кожної місцевости (губернії, повіту, або якоїсь єго части

належить означити норму наділу землі, узглядаючи місцеві потреби і можливість еміграції хліборобського населення. До наділу мають право сі хлібороби, які або зовсім не мають надільної або приватної посілості, або мають її в недостаточній кількості понизше прийнятої норми. До утворення фондації з державної запасної землі, окрім державних посіlostей (домен), апанажових, кабінетових (приватних цісарських), церковних і монастирських, повинна увійти приватна земська власність та інституцій, підлягаючи примусовому вивласненню.

При вивласненню належить держати ся слідуєчих приписів:

а) без жадних обмежень підлягає вивласненню така приватна власність, яку звичайно державлено до дня 1. січня 1906 року або за гроші або за якийсь сніп, чи відрібок, як і землі справлявані селянським інвентарем, а також лежачі відлогом, а однак надаючи ся до управи. Для кожної місцевості закон повинен докладно установити «maximum» посіданої землі під услівем веденя господарства у власнім заряді, с. є: означити кількість землі, яку властитель може задержати для себе; а всяка надвижка підлягає примусовому вивласненню.

б) земля, не перевищаючи «maximum» простору, признаного поодиноким властителем і управлявана єго інвентарем, підлягає також примусовому вивласненню, коли місцеве хліборобське населення не може одержати достаточного наділу з земельного фонду даної місцевості, або також вивласнене шахівниць, для заокруглення посілості, або усунення інших браків в посіданню землі.

З земельного, місцевого фонду одержить найперше наділи безземельне і малоземельне місцеве населення. Право означить, що належить розуміти під «місцевим населенням». По забезпеченню місцевих потреб, право наділу одержують хлібороби з інших частин держави, які в своїх губерніях не могли одержати наділів. В сих місцевостях, де є ліси, населення може одержати безпеку в лісах, які не мають значіння під кліматичним, або загально-господарським зглядом. А ліси в інших місцевостях не підлягають вивласненню, а остають власністю держави, щоби запевнити населенню опал в достаточній мірі. Окремий закон означить услівя сего забезпечення».

Правительство заняло неприхильне становище супротив сего проєкту і взагалі супротив аграрної квестії, а міністри силують ся доказати думі, що розв'язане земельного питання належить до неможливих утопій. Дума приймає ті виводи міністрів окликаючи обурення і жаданєм: «димісіонуватись!» а сильна в палаті селянська партія з цілою енергією пре до реформи. Характеристичним є, що в сій квестії історичної справедливости польські послы станули против поборників реформи, по стороні російського чиновництва.

Політичний огляд.

Новий австрійський кабінет вже іменований в складі, як се ми вже були подали. Цісар прийняв вчора на приватних авдієнціях членів нового кабінету міністрів і з кожним з них розмовляв монарх дуже довго, висказуючи кождому з них з окрема радість, що удало ся спарляментаризоване кабінету так ненадійно скоро. Дальше висказав цісар надію, що парламент полагодиє справи, які чекають на него, а передовсім в найближшій будуччині ухвалить виборчу реформу. В середу відбуде ся перша міністерська рада над зредагованєм заяви правительства, яке бар. Бек зложить в четвер на засіданню палати послів. Відтак цісар прийняв уступаєчих міністрів.

В угорськй соймі веде ся дискусія над бюджетовою провізорією і при сій нагоді мадярський шовінізм виявив ся в цілій своїй гидоті. Коли Румун пос. Поп закинув правительству, що не заповіло реформи загального і тайного голосованя, застерігаючи ся при тім, що немадярські послы промовляють не задля обструкції, але щоби звернути увагу палати на відносини, серед яких терплять немадярські народности, забрав слово пос. Ковач і заризиковав твердженє, що вже сам факт, що немадярські сторонництва злучили ся в один клуб, вказує на те, що они хочуть вивернути єствуючий порядок. Деякі з них се ірідентисти, а против такої зради стану жадне средство не було би за остре, навіть виїмкові закони (живі протести немадярських послів). Тут вже навіть предсідатель палати, Юст, перервав бесідникови, зазначаючи, що не повинен робити таких тяжких закидів, коли не має доказів. Ікінци заняв слово президент міністрів др. Векерле і в довшій промові полемізував з немадярськими послами, стараючись доказати, що Мадяри рівно справедливі (!) для всіх немадярських народностей, але мусять обставати при тім, щоби у всіх державних інституціях і всюди панувала державна угорська ідея і всюди мав перевагу національний мадярський характер держави. Не можна допустити, щоби захитали ся стовпи, які головно піддержують істнованє угорської держави. (Несупокій на немадярських лавках). По промові прем'єра перервано наради і назначено на вівторок дневний порядок з законом про контингент рекрута.

Замах на іспанського короля Альфонса є унікатом свого рода не тільки задля незвичайного щастя, яке спасло молоду пару від смерті, але і задля хитрости і зимної крові, з якою виконано замах. Матвій Мораль, — се імя анархіста-душегубця — винаймив мешканє в домі, попри який мусяла переїздити королівська пара від шлюбу. Що дня казав собі приносити сьвіжі цьвіти, а також і бомбу встромив до китиці цьвітів і в сей спосіб викинув її. За першою бомбою викинув зараз з вікна і другу, так що коли перша злетіла з четвертого поверха на брук і експлодувала, друга находила ся в висоті другого поверха і поцілена певно відломком першої, експлодувавшої бомби, вибухнула у воздуху, засипу-

ючи градом куль ціле окруженє. Сим способом дасть витолкувати ся величезне число жертв так між походом, як і в прилежних вікнах та на балконах. І з посеред того подвійного граду куль — зі споду і з верха — королівська пара вийшла зовсім ціло. Вправді король одержав також удар якимсь відломком в самі груди, але і той здержав ся на масивнім ордері, який мав завішений на ланцуху, так що король зараз сам вискочив з повозки, переніс зімлілу королеву до другої коляси і давав знаками знати, що ані єму ані молодій нічо не стало ся. Мимо жалоби по жертвах нещастя, не відкликано весільних торжеств, щоби анархістам не дати вдоволення, що они своїм замахом перервали весіле. По сповненню злочину Мораль заховав зимну кров, вийшов з покою і питаючи ся на коритари не сьвідомих в нічм сусідів, що таке стало ся, сказав, що іде на долину помагати ратувати ранених. Поліція кинула ся шукати за убийником, замкнено приступ до дому, арештовано кількнайцять осіб, однак Мораль вже не було між ними. Особливо стережено двірці зелізниці, щоби ніхто підозрінний не висмикнув ся з Мадриту.

Одного Англіка мало публіка не злінувала на двірці, підозріваючи, що се він анархістом. Тимчасом Мораль, здає ся, пішки вибрав ся з Мадриту. Дперва на четвертий день, в місточку, віддаленім кілька миль від Мадриду, впав в око гостинникови якийсь подорожний, подібний з опису до Моралья, на якого голову наложено 25.000 пезетів. Однак гостинник не сьвів єго задержувати. Дперва на дорозі до двірця зелізниці тайний агент поліції пізнав Мораль і коли він не міг вилегітимувати ся, заарештував єго. В дорозі до міста, Мораль нагле витягнув револьвер, убив агента, а відтак себе положив трупом. Трупа страшного анархіста агносковано, а король казав зняти з него фотографію. Поховано єго в ночи, а нагорода за єго голову припала вдові по убитім агенті. Навіть той дім, з котрого кинєно бомбу, має стати зрівнаним з землею і на єго місци має єтанути каплиця.

З Льондону доносять, що король Едвард мав згодити ся на міжнародну конференцію в справі противділаня анархістичній пропаганді, тим більше, що оноді найдено склад бомб у голяранархіста в Анконі, де за кілька днів має приїхати італійський король Віктор Імануїл, а американська поліція мала викрити широко розгалузений заговор анархістів на жите президента Рузвельта, англійського короля Едварда і російського царя.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. Об. гл. св. Івана Хр.; римо-кат. Роберта, Лукр. — В п'ятницю: руско-кат. Карпа; римо-кат. Медарда еп.

— Гімнастично-вокальний вечір львівського „Сокола“. Війми цілорічного доробку з області руханки, плеканої в тісних рамках двох кімнат в львівському „Соколі“, представлено вчорашнього вечера на просторій естраді Фільгармонії в чудових рамах перед лицем поверх тисячки публіки, переважно львівської. Делегати гімнастичних філій „Сокола“, оскільки ми розвідалися, були зі Стрия і зі Станиславова. Програму вечера уложено з вишуканим смаком і добром. Аби виступ міг без умучення стравити 14 точок вечера в протязі трьох годин без хвили снопочинку, перепліталися точки рухові на переміну з вокальними і оркестральними.

Вечер почався короткою промовою голови тов. а. д. А. Будзиновського, в якій бесідник навіязуючи до попередніх чотирьох рокових виступів львівського „Сокола“, зазначив дальші змагання в тов. і на добро і здоров'я синів Русь-України та просив публіку о справедливий оцінку праці і поступу в тім напрямі.

Новиною на сім вечері був мішаний хор „Львівського Бояна“, бо давнійше співали лише мужескі хори. Хор виконав поправно в супроводі повної оркестри 15. п. п. Січинського „Лічу в неволі“ і Людкевича „Кавказ“. Першим діригував капелюк п. Конопасек, другим п. Волошин. Обом композиторам, присутнім на селі, зготовила публіка сердечні овації, зневоливши їх довготривалими оплесками повити ся на естраді. Грімкими оплесками витано також п. Адама Людвіга, новозаангажованого баритона до львівської опери. Співак виповнив дві точки програми твором Січинського „І золотої і дорогої“ при акомпаніменті оркестри і піснями Ярославенка (Я. Вітківського) в фортеп'яновім супроводі самбо композитора, з котрим ділив ся щирим признанєм слухачів. Деклямацію п. Л. Лопатинського новелі В. Стефаніка „Стратив ся“, ілюстровану фортеп'яновою імпровізацією п. Б. Вахнянина, прийняла публіка „рісними оплесками“. Оркестра грала в 11 точках програми, між тим в двох точках виступила самотійно і відіграла Вербицького „VI симфонію“ і композицію Січинського „На вічний сон“, присвячену пам'яті помершої донечки д-га А. Будзиновського, Людомири, а оснований на мотивах приколискових пісень. П. Конопасек, котрий особисто діригував оркестрою, збирав гримкі оплески.

На сій коротко начеркненій вокально-музикальній канві, мережаній шовком, а жемчугами перетиканій, розставлено шість рухових точок. Що до них уділяємо слова нашому фаховому справознавцеві, котрий пише:

Говорючи о шведській руханці розуміємо під нею звичайно вправи свободні тягарками. Се понятє є хабне, бо вправи тягарками вигадані суть Німцями, а руханка шведська є се вправи на приладах вигаданих Шведами: щиблівці, лавочці, латі, кратівці, або також вправи без всяких приладів. Головною прикметою шведської руханки є велика скількість вправ на простованє хребта і зміцненє м'язів туловища а також вправи віддихові. Члени львівського „Сокола“ показали на вчорашнім виступі шість вправ на лавочці, все вправи на м'язи туловища: Згин вперед, взад, вліво і право. Виконанє було лише часами рівне і одностайне. Піднос рук в бік виходив все нерівно, але навіть згин туловища часто був нерівночасний. Враженє було однак додатне, бо вправи були для публіки цілком нові а і поодинокі рухи були гарні.

Німець Сандов перебуваючий тепер в Лондоні, вибрав найпростійші рухи поодиноких вязок м'язів і зіставив 18 вправ, щоби можна ними в протязі 10 минут перерухати ціле тіло лише з тягарцями в руках. Він заложив школу, в котрій при помочи тої збірки вправ виховує в протязі 3 місяців послабих людей, на сильних мужчин. Утримує також рухові заведеня для дітей, женщин і мужчин. Збірку своїх вправ каже вправляти перед світанком, обідом або вечером, що дня, при отвертій вікні, в як найлекшій одію. Члени „Со-

кола“ заізнали руску публіку також з сими вправами. Сандов не вимагає, щоби всіх 18 вправ зробити в однім тягу. Тут вимагав естетичний вигляд, щоби всі вправи получити в одну цілість, а музика вимагала знов, щоби на кожду вправу призначено було 16 часів. Руховик на правім крилі спізняв ся дещо при підношеню рук і при кучці. Цілість випала гарно і становила найестетичнійшу точку вечера, тим більше що музика п. Січинського до тих вправ була гарна.

Обі точки провадив начальник львівського „Сокола“ Т. Поліха. При першій вправі одіті були учасники в чорні сорочки, при другій в сині. Вправами Сандова повинен кождий заінтересувати ся, що хоче бути здоровий і в простий спосіб уживати розумної руханки. Належить сировадити собі через книгарню Шевченка „Sandowheft“ з накладу „Kraft und Schönheit“ в Берліні за 60 сотиків і докладно застосувати ся до поданих там рисунків і рад.

Ремісники з жовківського передмістя одіті в чорний одяг руховий вправляли на поручках. Вправи були скромні, показали ся однак мимо того для виступаючих за тяжкі. На поручках може гарно вправляти лише міцний чоловік. „Nur aus vollendeter Kraft blicket die Anmut hervor“. Треба однак знати, що се початок. Жовківські други вправляють доперва від кількох місяців а і тоті всіди, обороти і ляги, що виконали з таким видимим напруженєм, викінчили старанно і докладно. Се було читанє слогами з ясним виговором кождого звука. Вправи показував дг. Ігнат, провідник сего відділу, складаючого ся з 8 людей.

Чотири свободні вправи чотирочасові з чвертьзворотами виконало 12 питомців ремісничо-промислової бурси. Стояли в трьох рядах по чотири. Кожду вправу показував инший рядовик в першій ряді. Вправляючі поспішили ся були при початку третьої вправи з підносом рук, четвертий провідник показуючи вправу спізнявав ся з рухами. Крім тих двох нерівностей випали вправи добре, захід, устава і відхід поправно.

Пожарничі Соколи з львівського округу причинили ся до програми двома точками: хлопці і дівчата з Зелєва в числі 26 забавили ся під проводом п. п. Ірини Рибчаківної в: Вужа, Дрібушку, Когутика, Межу, Зьвіринець, Море. По естраді роїла ся пестра хмара дівчаків, скакала, крутила ся, друляла ся, тягнула ся, свободно, сміло і охочо. Найгарніше виглядала Дрібушка. Забава випала природно і невимушено.

На конець вечера виступило 15 другів з Зелєва, Домарижа і Жорниск з хоругвою. По середині стояв високий Сокол з сивими вусами, в широкім солом'янім капелюсі, хоружний Б. Смоковський з Жорниск. Коло него начальник з Зелєва В. Каспер і з Жорниск Ю. Гнип. Перед ними стояли на право і на ліво два крила по три пари парубків в білих куртках з синьо-жовтими лентами, в чорних штанах, чоботах з холявами і сірих капелюхах. Мет каменем, пробій списом, удар сокирою, дужанє і оборона прапора віддані були рухами розложеними на 9 темп. Понеже куртка і капелюх були ясної краски а підлога естради є покрита сірим полотном, то рухи не відбивали проте від тла і не виглядали так гарно, як можна було сподівати ся. Розкази могли бути повільніші, щоби руховики поодинокі рухи довше витримували, та щоби око могло їм придивити ся і налюбувати ся. Удар сокирою не відповідав складом рухів иншим чотиром образам і повинен був стояти або на самім початку яко найпростійший але не третій, або треба єго було цілком випустити. На другий раз варта би над тим подумати, чи би ся трійка з хоругвою, що стояла на середині, не дала ся оживити такими рухами та не омертвляла цілого образа.

Вихід, устава і відхід відбули ся без похибу, а всі образи доказували, що учасники і дг. Геранович, що вишколив сю точку, задали собі багато труду.

До попередних виступів львівського „Сокола“ долучає ся сей вечер під зглядом рухових вправ як крок вперед.

— Памятник Шевченка в Києві. Російські власти довго не хотіли дозволити на складку датків в Росії в цілі здвигнення пам'ятника Т. Шевченкови в Києві. Аж в останніх днях уділили такого дозволу і з того приводу пише „Гром. Думка“: Справу з пам'ятником зняло золотонішське земство, що доглядає за могилою Кобзаря. Ще в 1904 р. повітові золотонішські земські збори постановили домагатись дозволу збирати гроші, щоби поставити у Києві пам'ятник Шевченкови або в р. 1911, коли виходить 50 років по єго смерті, або в році 1914, — себто в столітні роковини народження єго на світ. Не вважаючи на те, що постанову єю підтримали і полтавські губернські збори, адміністрація все відтягала справу з дозволу аж до останніх часів. Таким чином тепер остає ся яких небудь 5 або 8 років до призначених речинців відкритя пам'ятника. Коли згадаєш, як тягла ся без кіпця справа з постановою пам'ятника першому українському поєтови І. П. Котляревському, у Полтаві, то мимохіть навертає ся думка, чи встигнемо ми до ладу виконати таку важку справу, котрою мусимо пошанувати пам'ять поета відповідно єго заслугам? Тож треба і гроші колись зібрати, і конкурс призначити, і місце обірати, і як слід виконати роботу, а все се не мало часу займе. Що до грошей, то вони почали уже поступати ще з минулого року. Два концерти в пам'ять Шевченка під урядом М. В. Лисенка (в 1905 та 1906 р.) дали чистого прибутку 1058 карб. 98 коп., які передано в редакцію журн. „Кієвская Старина“; П. Т. Рябошапка теж записав на сю справу 1000 карб.; з Зінькова прийшло 54 карб. 38 коп. та з Миколаєва 55 карб. 41 коп., зібраних на представленнях. Шевченко все своє житє боров ся за народню волю. Тепер, коли народ здобуває собі права, ми повинні пошанувати пам'ять тих борців, що полягли в боротьбі за волю нашого народу. Імя Шевченка мусить стати могутним гаслом і згуртувати кругом себе всіх, хто відчуває народню кривду і бажає народови добра. Ми звертаємо ся з покликом до всіх Українців по сей і по той бік кордону, до всіх, хто поважає імя Шевченка і цінить єго заслуги, — нехай кождий виявить свою прихильність до поета ділом, склавши жертву на пам'ятник єму, нехай ширить сю думку і збирає на се кошти серед своїх знайомих і земляків, нехай редакції українських і російських часописів оголосять у себе підписку. Богато складніша справа з самим проектом пам'ятника. Тут треба оголосити конкурс як найшвидше. Бажано булоб, щоби в нїм взяло участь як найбільше художників. Щоби заправляти всею сєю справою, а також, щоби обрати для пам'ятника гарне місце, треба зарав же, як збере ся у Києві нова городска дума, вибрати комісію із радних думи і городян, що розуміють ся на сім ділі.

В газетах з'явила ся звістка, що нїби то пам'ятник поставлять на університетській площі — але, розуміє ся, се чиста вигадка, — про се ще не могло бути й розмови.

— 3 „Бандуриста“. Пригадуєсь членам тов. „Бандурист“ що найблизша проба відбуде ся в п'ятницю 8. червня о год. 7. вечером. — І. Тиховський. О. Левинський.

— В своїй хаті своя правда. Відрадною провєю в поступі наших товариств по селах є се, що они починають старати ся о власні доми. Кожде господарне товариство може при добрій волі поставити собі дім до кількох літ. На селі дасть ся се легко перевести, бо громадска рада може дати кусень толоки даром, а звезенє матеріялу, поставленє дому виведуть самі члени спільними силами. Головна річ, аби було кому загрїти членів до сего діла. Завтрішного четверга відбуде ся посвяченє нового дому Читальні „Просвіти“ в Боляновичах, мостиского повіта. Подяка за поставленє сєй народної твердині належить ся місцевому парохови о. Романови Гуменюкови. Єго заходами засновано в Боляновичах також „Руский народний дім“ і пожарного „Сокола“. Читальня „Просвіти“ в Боляновичах є першою в мостискім повіті, що буде мати вла-

Наука, штука, література.

сній дім і стане певно приміром для цілого повіта.

— Концерти бандуриста п. Гната Хоткевича відбудуться: в четвер 7. червня в Борщеві; в п'ятницю 8. в Чорткові; в суботу 9. в Заліщиках, а в неділю 10. в Городенці.

— 3 львівської архієпархії. Папою Пієм X іменовані тайними шамбелянами: оо. проф. Михайло Соневицький в Бережанах, дек. Михайло Кульматичський в Городку, проф. др. Стефан Юрик у Львові, Омелян Поцій в Дроговижі і о. Йосиф Панасинський приходняк в заведеню на Кульпаркові. — Крилошанські відзнаки одержали: оо. Йосиф Студинський в Кипячці, Ізидор Глиньський в Буцневі, Омелян Чайковський в Глубічку вел., Ераст Ходоровський в Малишівцях, Юрій Куницький в Угровици, Олександр Миронович в Березовици вел., Іван Гургаль в Борках вел., Іван Колянковський в Білій і Яків Вацк, катехит учительської семінарії в Тернополі.

— 3 перемискої єпархії. Відпуску для покріплення здоровля дістали оо.: Мих. Дацко, Іван Шумелда, Теод. Дорик, Викт. Решетилевич, Мих. Гичко, Іван Литинський, Волод. Лисяк, Іван Мудрий, Мих. Гандяк і Іван Мельник на шість неділь, Лев Волянський, Іван Гомза і Андр. Тимкевич на вісім неділь, Юл. Кульматацький, Сем. Чичилович і Іван Бірецький на чотири неділі. — Правительство продовжило на один рік дотацію для сотрудників: в Реклинці, Флоринці, Чирній, Світлиці і Галивці. — Канонічну інституцію на Ясениці сільну дістав о. Іван Негребецький. — Завідателем в Залісью під Ряшевом іменований о. Михайло Наклович.

— Бойкот коршми. В селі Вербові, бережанського повіта, бойкотують люди коршму вже від трьох місяців. Причина бойкоту є така, що дідач не хотів відродити коршму громаді на школу.

— Імпорт зза границі. Львів може рівнати ся під деяким зглядом з великими містами, як приміром з Парижем. Ріжні заволоки пробують у Львові управляти недоволени ремісла, але що прим. в Парижі з кілька-мільонним населенем дасть ся вести безкарно довгі літа, то у Львові мусить викрити ся в розмірно недовгим часі. Перед двома місяцями прибув до Львова якийсь елегантний панок з Варшави і виняв при одній з першорядних улиць мешкане зложено з 8 кімнат та зробив там місце сходин на недоволену любов. Оноді поліція відкрила ремесло Варшавяка і спрятала его до арешту.

— Глядає жінки-велита. Много галасу викликає в сих часах в Америці богатий Янкес Август Барт. Він не лиш богатий, але також ще молодий і відчуває велику охоту до жєнчєк. Шож, коли не може знайти жєнчини, котраб єму подобала ся, а властиво єму до-рівнувала. Бо Август Барт є не лиш маючий, молодий і повний жадоби одруженя, але до того велитень. Підчас коли височєвні мужчини залюблюють ся звичайно в нїжних, малих панночках, глядять Август Барт за жінкою, котраб до-рівнала єму в рості тіла. Раз лиш знизив ся сей чоловік до того, щоби старати ся о руку меншої (в порівнаню з ним) дами. Вже замінили були заручинові перстені, коли нараз Август Барт викупив ся від „нерівного“ подружа великою сумою долярів; він жєнував ся вийти на улицю з такою зарученою, котра сягала єму лиш по рамена. Позаяк всякі дотєперішні пошукування показали ся безуспішними, рішив ся Август Барт виставити нагороду в квоті 10.000 долярів тому, котрий би вишукав єму жєнчину бажаної висоти. Зголошеня треба вислати до Нового Йорку, посилаючи міру довготи від голови до стіп і від пояса до стіп, бо Август Барт не хоче довгостаної жінки. Надто мусить бути долучена міра обєму в поясї, бо п. Август каже, що з довгим „пантиком“ не хоче безуслівно жєнвити ся. Що до довготи язика — то п. Август Барт не робить жадних трудностей.

— Козацькі часи в народній пісні з замітками В. Будзиновского. Львів, 1906. З друкарні Манецких. Накладом В. Будзиновского. Стр. 327, 16°. Ціна з К, в гарній оправі 3-50 К. В сій збірці, заслугуючій на широке розповсюдження, містять ся 189 історичних пісень з нашої минувшини з поясненями видавця, котрий у передмові зазначає ось що: „Наші історичні пісні народні звели перший раз до купи, критично розібрали і пояснили історики Антонович і Драгоманів в збірках: „Іст. пїснї Малоруського Народу (1874/5)“ і „Полїтїачні пісні Українського Народу (1883/5)“. Сї збірки обіймають пісні від дружинного і княжого періоду нашої історії аж до знесеня Гетьманщини і зруйнованя Нової Сїчи. В збірках подані варянті пісень так, як їх записано від співаків. Текстів пісень зписованих ріжними перекученнями, примішками частин других пісень і т. п., наші історики не справляють, лише поясняють в замітках. Се наукові студії, що подають і поясняють сирій матеріял, цюпований співаками, котрі в части забули первісний текст, або й подїю, про котру співають. Такі виданя мало надають ся на лектуру для звичайних консументів літератури, котрі з прочитаного не роблять габілітаційної праці. Я старав ся зладити таку збірку історичних пісень народних, щоби читач не потребував доперва сам справляти (на підставі дописаних заміток критичних) в текстї історичних і інших річевих похібков, та щоби не потребував при читаню сам в памяти відтворювати цілої пісні з фрагментів і дуже добре доповняючих себе варянтів“.

— Економїст, економічно-господарський місячник, за май 1906 містить отєї статї: Ортоскоп: Духовний семінар а економічна організація. — В. Доманицький: Пекуче питанє про господарство у Росії. — Власти в Австрії для промислових справ. — Про зарібкову еміграцію. — І. П.: Відродженє американьского міста. — Й. С.: В передодню сїнокосів. — Третї загальні збори товариства „Краєвий Союз ревізійний“ у Львові. — Дещо з звіту товариства взаїмних обезпечєнь від огню „Дністер“ у Львові за рік 1905. — Дещо о виставі худоби у Львові. — Білянси союзних стоваришень кредитових і господарских за 1905 рік. — Новянки. — Нові стоваришеня. — Цїкаві виданництва.

Телеграми

з дня 6. червня 1906.

Вільдпарі. Цїсар Вільгельм виїхав вчера о год. 4^{3/4}, вечером до Відня.

Відень. Нинї рано приїхав ту двірским поїздом цїсар Вільгельм. На двірци привитав его цїсар Франц Йосиф і всїв до его ваґону, почім поїзд поїхав до Пенцінг. Зї стациї поїхали оба цїсарі повозом до Шенбруну. З Пенцінг до Шенбруну уставлено шпалїр з війскового гарнізону віденьского.

Відень. Цїсар відручним письмом іменував кн. Конрада Гогенльога намїсником Триєсту.

Будапешт. З Відня доносять: Міністри Векерле і Зїхи приїхали до Відня.

„Торбан“

музична бібліотека
видає
Українська Накладня
Львів, Вроновська 8.
Каталог даром і оплатно.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

Table with train routes and times: З Іцкан, Кракова, Підволочиск, Лавочного, Рави рускої, Станиславова, Самбора, Любіня вел., Яворова, Янова, Коломї, Ряшева, Тухлі, Брухович.

На Підзамче.

Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

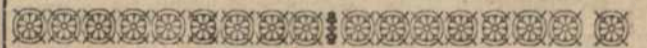
Table with train routes and times: До Кракова, Іцкан, Підволочиск, Яворова, Янова, Лавочного, Самбора, Станиславова, Белзця, Ряшева, Коломї, Рави рускої, Перемишля, Стрия, Брухович.

З Підзамча:

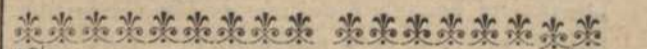
Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди посишні друковані є черевками товстими; поїзди нічні є зазначен звїздкою. Пора нічна числить ся від 6. год вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрї ц. к. державних залїзниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

СОБІЛ Житки можна набувати в „Со- і паперці кільскім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
4% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
4% листи Товариства кредитового земского
4% і 4 1/2% листи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облігації провінціалїні і всїлякі ренти державні

Тї папєри продаємо і купуємо по найточнїйшїм курсї деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

